

MOJE „NOWE ŻYCIE”

1

O MIGRACJI
I UCHODŹSTWIE

MIGRACJE – PODSTAWOWE POJĘCIA

2

- **MIGRACJA** – łac. *migratio* ‘przesiedlenie’, demograf. wędrówka; forma mobilności przestrzennej; oznacza przemieszczenia terytorialne związane ze względnie trwałą zmianą miejsca zamieszkania.
- **IMIGRANT** – osoba, która przybyła z zagranicy do innego kraju w celu osiedlenia się.

MIGRACJE – PODSTAWOWE POJĘCIA

3

- **EMIGRANT** – osoba, która opuszcza lub opuściła swój ojczysty kraj w celu osiedlenia się (na stałe lub okresowo) w innym państwie, inaczej wychodźca.
- **UCHODŹCA** – według prawa międzynarodowego (Konwencja Genewska z 1951 r. z późniejszymi zmianami w Protokole Nowojorskim z 1967 r.) osoba, która przebywa poza krajem swego pochodzenia ze względu na uzasadnioną obawę przed prześladowaniem z powodu swojej rasy, religii narodowości, poglądów politycznych lub przynależności do określonej grupy społecznej.

CZYNNIKI WPLYWAJĄCE NA MIGRACJE

4

Motywy migracji	Czynniki „wypychające”	Czynniki „przyciągające”
ekonomiczne i demograficzne	<ul style="list-style-type: none"> • ubóstwo • bezrobocie • niskie płace • wysoki przyrost naturalny • brak podstawowej opieki medycznej • braki w systemie edukacji 	<ul style="list-style-type: none"> • perspektywy wyższych zarobków • perspektywy poprawy standardu życia • rozwój osobisty lub zawodowy
polityczne	<ul style="list-style-type: none"> • konflikty zbrojne • niebezpieczeństwo • przemoc • korupcja • łamanie praw człowieka 	<ul style="list-style-type: none"> • poczucie bezpieczeństwa • wolność polityczna
społeczne i kulturowe	<ul style="list-style-type: none"> • dyskryminacja z powodu tożsamości etnicznej i religijnej 	<ul style="list-style-type: none"> • łączenie rodzin • emigracja do kraju przodków • brak zjawiska dyskryminacji

Źródło: Bank Światowy, *Migration and Remittances. Easter Europe and the former Soviet Union*, New York 2006, s. 52, za: A. Sakson, Migracje- fenomen XX i XXI wi., „Przegląd Zachodni” 2008, nr 2.

UCHODźCY Z POLSKI

5

Polacy z obozu dla uchodźców w Iranie witają nowo przybyłą grupę uchodźców. 6.11.1942 r.

**fot. Imperial War
Museum/Wikimedia
Commons/ Terry Ashwood**

UCHODźCY Z POLSKI

6

**Polacy w obozie
dla uchodźców w Teheranie.
1943 r.**

***fot. Biblioteka Kongresu
USA/Nick Parrino***

UCHODźCY Z POLSKI

7

**Polscy uchodźcy
ze Związku Sowieckiego
na Bliskim Wschodzie.
Przebywali w Iranie,
Syrii, Erytrei.**

UCHODźCY Z POLSKI

8

**Polscy uchodźcy w Afryce
Południowej – Protektorat
Brytyjski.**

UCHODźCY Z POLSKI

9

Nikt nie sprawdzał wyznania polskich uchodźców.

Kwestionuję, więc jestem

UCHODźCY Z POLSKI

10

**Jam sahib
Digvijaysinhji, książę
hinduski, który pomógł
polskim dzieciom.**

**Dziś jest m.in. patronem
I Społecznego Liceum
Ogólnokształcącego
w Warszawie.**

EMIGRACJA POLAKÓW PODCZAS II WOJNY ŚWIATOWEJ

11

- **IRAN.** W kilku fazach na irańską ziemię przerzucono 116 tys. Polaków, w tym ok. 40 tys. cywilów. Połowę z nich stanowiły dzieci.
- **INDIE.** Indie stały się drugą ojczyzną dla ok. 10 tys. naszych rodaków. W negocjacjach z polskimi władzami na emigracji (rządem londyńskim) uczestniczył aktywnie maharadża Jam sahib Digvijaysinhji, przewodniczący Rady Indyjskich Książąt, który szczególną troską otoczył polskie dzieci. Blisko jego letniej rezydencji, w Balachadi (stan Gudżarat), stworzono sierociniec dla najmłodszych Polaków.
- **MEKSYK.** Pierwszy transport Polaków ewakuowanych ze Związku Sowieckiego ruszył w maju 1943 r. Kilkaset osób dopłynęło na pokładzie amerykańskiego transportowca do Australii i Nowej Zelandii. Stamtąd skierowano ich w stronę Meksyku.

EMIGRACJA POLAKÓW PODCZAS II WOJNY ŚWIATOWEJ

12

- **NOWA ZELANDIA.** Jesienią 1944 r. 733 dzieci wraz z opiekunami stanęło w porcie w Wellington, gdzie zgotowano im serdeczne powitanie. Pociągiem przewieziono ich do miejscowości Pahiatua, w której oddano do ich dyspozycji specjalny obóz. Jego wychowankowie nazywali go „małą Polską”.
- **PORTUGALIA.** W czasie wojny ok. 13 tys. Polaków i polskich Żydów przyjęła także Portugalia rządzona przez reżim Antonio de Oliveiry Salazara. Portugalia wiele ryzykowała: władze w Lizbonie musiały liczyć się z groźbą niemieckiej agresji.
- **KRAJE AFRYKAŃSKIE.** Pierwsza grupa polskich uchodźców trafiła do Afryki latem 1941 roku. Przebywali wcześniej na Cyprze, gdzie trafili z Rumunii, dokąd masowo przedzierali się Polacy po wybuchu wojny. Jednym z ostatnich przystanków był portugalski Mozambik, skąd z kolei wyruszone w drogę do Rodezji Północnej (obecnie Zambia).

EMIGRACJA POLAKÓW PODCZAS II WOJNY ŚWIATOWEJ

13

AFRYKA WSCHODNIA

- W latach 1942-1945 do Afryki Wschodniej przybyło ok. 15-18 tysięcy Polaków pochodzących głównie z tzw. Kresów Rzeczypospolitej. Przybywali głównie z **Iranu**. Większość z nich to kobiety, dzieci i mężczyźni niezdolni do walki. Uchodźcy zostali rozlokowani w Kenii, Ugandzie i Tanganice (kontynentalna część dzisiejszej Tanzanii) Największym skupiskiem polonijnym było Tengeru w Tanganice, gdzie mieszkało 4 tysiące Polaków.
- Później część z nich przedostała się na terytorium Rodezji i **Afryki Południowej**.
- Przykłady te świadczą o przyjmowaniu uchodźców przez kraje muzułmańskie, jednak

EMIGRACJA POLAKÓW PODCZAS II WOJNY ŚWIATOWEJ I PO II WOJNIE ŚWIATOWEJ

14

- Większość wcześniejszych przykładów świadczy o przyjmowaniu uchodźców z Polski (w przeważającej większości chrześcijan) przez kraje w różnych częściach świata, w tym przez państwa muzułmańskie.
- Przeciwnicy przyjmowania uchodźców często jako kontrargument dla polityki otwartych uchodźcom drzwi stawiają kolonializm. Podkreślają fakt, że w czasie II wojny światowej np. Iran, czy Indie były państwami kolonialnymi pod protektoratem brytyjskim, zatem uchodźców przyjmował właściwie rząd brytyjski, a nie władze danego państwa.
- Jednak warto pamiętać, że w czasach komunizmu w Polsce uchodźców z Polski przyjmowała również Syria, która nie była państwem kolonialnym.
- **TA SAMA SYRIA, KTÓRA DZIŚ POTRZEBUJE POMOCY!**